

כיצד יצאו בני קורח לאחר שנבלעו וירדו לגיהנם

בש"ק פרשת פנחס (תשל"ז) ביאר הרבי דמ"ש (פנחס כו, יא) "ובני קרח לא מתו", הוא כעין הקדמה למ"ש אח"כ (שם כו, נח) "משפחת הקרחי", דמכיון ש"ותפתח הארץ גו' ותבלע גו' ואת כל האדם אשר לקרח" (קרח טו, לב), איך הי' אח"כ "משפחת הקרחי" (וגם: איך הי' שמואל)? ולכן אומר "ובני קרח לא מתו", היינו: שכל משך הזמן שהיו בשאול לא מתו (ובכדי לבאר איך אפשר שישארו בחיים בהיותם בשאול משך זמן רב, על זה מפרש רש"י "שנתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם". שגם בהיותם שם ישבו בשלוה). ולאחרי משך זמן - יצאו משם (וכדיוק הכתוב "ויאבדו (כולם) מתוך הקהל", ומקצתם נאבדו רק מקהל זה). ובמילא הי' אפשר שתצא שלשלת גדולה מהם.

ועל זה שאלו המו"ל:

לא תפסנו: איך היתה יציאתם של בני קרח מהשאול לאחר שנבלעו, והרי לכאורה לא הי' זה אפשר להיות כ"א ע"י "ופצתה האדמה את פי" לפולטם (וכמו שהי' זה בכדי לבולעם). ומכיון שזהו"ע היוצא לגמרי מדרך הטבע (בריאה יברא), הרי הוצרך להיות כתוב זה (ברמז עכ"פ) בתורה. ומזה שלא כתוב בפסוק שהי' נס כזה - מסתבר לכאורה שלא אירע נס כזה, ואיך יצאו מהשאול (לאחרי שנבלעו) ועד שיצאה מהם שלשלת גדולה?

הרבי הקיף את התיבות "איך היתה... שנבלעו". וכתב: קושיא על פרש"י בקרח ובכלל - ואינו שייך כלל להתועדות

ועל התיבות "לא הי'... לפולטם" כתב הרבי:

הודאות - מבהילה!! גם בן חמש ופחות מזה - יודע שיש מערות (ולמד "מערת" (לוט נ'ירא יט, ל)), "המכפלה" (ח"ש כג, ט) שיש להם פתח בקצהן ותקרה בכל ההמשך דחלל שלהן.

והרי רש"י כאן מפרש שגיהנם הוא חלל בתוך הארץ. [זבשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם"]

ומפורש בפרש"י דמחילות - בכל הארץ כולה (ויחי מז, כט) [עה"פ "אל נא תקברני במצרים" - סופה להיות עפרה כנים... ושאיך מתי חוצה לארץ חיים אלא בצער גלגול מחילות]

[אף דג' פתחי גיהנם (עירובין יט, א) [אמר רבי ירמי' בר אלעזר שלשה פתחים יש לגיהנם, אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים, במדבר דכתיב וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה] - אין פי' הכתובים (דמינייהו דרשינן) כן ע"פ פש"מ, ולכן פרש"י באופן אחר]

